

Προς:

- Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, κ. Χρυσοχοϊδη,
- Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, κ. Μηταράκη,

Κοινοποίηση:

- Υ.Α. του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
- Συνήγορος του Πολίτη

Θέμα: Έκτακτη η ανάγκη προστασίας των διοικητικά κρατούμενων πολιτών τρίτων χωρών εν μέσω πανδημίας

Αθήνα, 22 Απριλίου 2020

Αξιότιμοι κ. Υπουργοί,

Οι υπογράφουσες οργανώσεις θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη των αρμόδιων αρχών τα παρακάτω ζητήματα:

Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή βρίσκονται περισσότεροι από 6.000 αλλοδαποί σε καθεστώς διοικητικής κράτησης. Μεταξύ αυτών, αρκετοί ευάλωτοι αλλά και παιδιά, εξακολουθούν να στερούνται την ελευθερία τους για διοικητικούς και μόνο λόγους στα Προαναχωρησιακά Κέντρα διοικητικής κράτησης, τα αστυνομικά κρατητήρια αλλά και σε άλλους ακατάλληλους χώρους¹. Η ανησυχία μας για όλους αυτούς επιτείνεται εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού και η άμεση απελευθέρωσή τους αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα, τόσο από νομική σκοπιά όσο και με γνώμονα την προστασία της υγείας τους, εφόσον πρώτη φροντίδα της πολιτικής ηγεσίας, αυτές τις κρίσιμες για τη χώρα στιγμές της πανδημίας, είναι ο άνθρωπος και η δημόσια υγεία.

Η διοικητική κράτηση, κατά γενικό κανόνα, διαρκεί για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα που απαιτείται για την οργάνωση της επιστροφής και υπό τη ρητή προϋπόθεση ότι υπάρχουν εύλογες προοπτικές η αναχώρηση να είναι άμεσα υλοποιήσιμη. Ωστόσο, υπό τα σημερινά δεδομένα και μετά την εξάπλωση της πανδημίας στη χώρα μας αλλά και παγκόσμια, η απομάκρυνση των διοικητικά κρατούμενων είναι αδύνατη για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα. Αυτό συμβαίνει επειδή, αφενός η πλειοψηφία των αεροπορικών συνδέσεων με τις χώρες καταγωγής έχει διακοπεί και αφετέρου, η απομάκρυνσή τους θα αποτελούσε αυξητικό παράγοντα στον κίνδυνο διασποράς του ιού σε παγκόσμιο επίπεδο, κατά παρέκκλιση του σχεδίου αποφυγής² εξάπλωσης του κορωνοϊού από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Επομένως, η στέρηση της ελευθερίας που επιβλήθηκε στα

---

¹Μεταξύ των οποίων πλοίο, φαινόμενο που προσφάτως είδαμε με την ταυτόχρονη αναστολή του ασύλου τον Μάρτιο 2020 για τους εισερχόμενους στην Ελλάδα αιτούντες.

²Συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) που αποσκοπούν στον περιορισμό των κινδύνων εξαγωγής ή εισαγωγής της ασθένειας <https://www.who.int/health-topics/coronavirus>

πρόσωπα αυτά δεν πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία στο πλαίσιο της επιστροφής και επιβάλλεται κατά παράβαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους.

Εξαιτίας της αναστολής όλων των διοικητικών ενεργειών ενώπιον της Υπηρεσίας Ασύλου³, η διαδικασία ασύλου που έχει ξεκινήσει για μεγάλο αριθμό αιτούντων υπό κράτηση έχει και αυτή ανασταλεί. Ως αποτέλεσμα, η επιβληθείσα κράτηση στους αιτούντες διεθνή προστασία δεν εξυπηρετεί ούτε και τον σκοπό της ολοκλήρωσης της εξέτασης εκκρεμών αιτημάτων ασύλου, θέτοντάς τους σε νέο αδιέξοδο.

Από την άποψη της δημόσιας υγείας, η ανάγκη για απελευθέρωσή τους είναι εξίσου επιτακτική. Δεν φαίνεται να έχει ληφθεί κανένα ικανοποιητικό μέτρο εφαρμογής υγειονομικών πρωτοκόλλων ούτε για την ενημέρωσή τους, ούτε για την προστασία τους, ούτε για την προστασία των ανθρώπων που διαχειρίζονται τους χώρους κράτησης έναντι του κινδύνου μετάδοσης. Ειδικότερα, δεν υπάρχει κανενός είδους πρωτόκολλο για να διασφαλιστεί ότι και οι αλλοδαποί που τίθεται υπό κράτηση καθώς και το προσωπικό που εισέρχεται στα κρατητήρια δεν φέρει τον ιό. Ως αποτέλεσμα, ένα κρούσμα της νόσου COVID-19 μεταξύ των κρατουμένων θα αυξήσει σημαντικά τον κίνδυνο για την υγεία της πλειοψηφίας των κρατουμένων εντός του χώρου κράτησης, δεδομένων και των συνθηκών κράτησης που επικρατούν στην Ελλάδα (συνωστισμός, κακή υγιεινή, απουσία ή ανεπάρκεια απολύμανσης, έλλειψη χώρων απομόνωσης, υποστελέχωση ιατρικών υπηρεσιών, μη δυνατότητα συχνής πλύσης χεριών, χρήσης масκών και τήρησης προστατευτικών μέτρων).

Οι νέες συλλήψεις και η θέση σε κράτηση νέων διοικητικά κρατουμένων αυξάνει τον κίνδυνο για την υγεία των ήδη κρατουμένων. Διαφαίνεται, μάλιστα, ότι η πολιτική που ακολουθείται βαίνει προς τη διεύρυνση του μέτρου της κράτησης, με τις προτάσεις για την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων⁴ από το υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, όπως αυτό της άμεσης μετατροπής σε κλειστά κέντρα των ΚΥΤ Κω και Λέρου. Η αποσυμφόρηση των χώρων κράτησης, ωστόσο, υπό την παρούσα κρίση θα έπρεπε να αποτελεί κύριο μέλημα της πολιτείας, τουλάχιστον όσο αφορά τους διοικητικά κρατούμενους.

Ταυτόχρονα, η πλειοψηφία των κρατουμένων αλλοδαπών με σοβαρά προβλήματα υγείας μεταγεται στα δημόσια νοσοκομεία για περίθαλψη, πάντα υπό αστυνομική συνοδεία και πολλές φορές με πολύωρη αναμονή σε χώρους διαλογής

---

³Η από 13/3/2020 ανακοίνωση της Υπηρεσίας Ασύλου για την αναστολή εργασιών έως τις 10/4/2020 διαθέσιμη στο: <http://asylo.gov.gr/?p=9453>,

Η ανακοίνωση για την παράταση της ως άνω αναστολής έως τις 15/5/2020 διαθέσιμη στο: <http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2020/04/Greek-Announcement-April-10-%CE%9C%CE%9A1.pdf>

⁴ <https://www.ert.gr/eidiseis/ellada/kinonia/metra-periorismoy-kykloforias-sta-kyt-epitachynsi-dimioyrgias-kleiston-kentron-se-samo-ko-lero/>

των ασθενών. Επομένως, αναπόφευκτα η κατάσταση της υγείας αλλοδαπών που αντιμετωπίζουν σοβαρά ζητήματα υγείας θα τεθεί σε διακινδύνευση.

Ζητούμε να ληφθούν από το κράτος έκτακτα μέτρα για όλους τους διοικητικά κρατούμενους, με ιδιαίτερη μέριμνα για τη φιλοξενία και στέγαση ευπαθών και ευάλωτων ομάδων. Καλούμε για την υλοποίηση σχεδίου αντιμετώπισης του προβλήματος, που θα περιλαμβάνει και την εξεύρεση διαθέσιμων χώρων φιλοξενίας και διαχείρισης αυτών, χωρίς να στερείται κανένας άνθρωπος το δικαίωμα στην υγεία και την ελευθερία εν μέσω της πρωτοφανούς κρίσης που έχει προκαλέσει η πανδημία του κορωνοϊού. Ως τέτοιοι προσωρινοί χώροι φιλοξενίας μπορούν δυνητικά να λειτουργήσουν ξενοδοχεία που ανέστειλαν τη λειτουργία τους σε όλη τη χώρα λόγω της πανδημίας, μέσω έκτακτων ευρωπαϊκών κονδυλίων που θα αναζητηθούν. Ως κράτος υποδοχής η Ελλάδα οφείλει, ακόμα και υπό την συγκεκριμένη εξαιρετικά δύσκολη συνθήκη και με κάθε μέσο, να μεριμνήσει για όλους εφόσον προτεραιότητα αποτελεί η σωτηρία της ζωής των συνανθρώπων μας.

Προτείνουμε τη λήψη άμεσων μέτρων για την άρση της κράτησης των αλλοδαπών που στερήθηκαν την ελευθερία τους για διοικητικούς λόγους,⁵ διασφαλίζοντας την πρόληψη μετάδοσης του ιού, την προστασία της ζωής και της υγείας.

Με εκτίμηση,

ΑΙΤΗΜΑ

ΔΙΚΤΥΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ΕΛΕΔΑ)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ (ΕΣΠ)

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

ΤΟ ΜΩΒ

---

⁵Η από 26/3/2020 Δήλωση της Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα προτείνει την απελευθέρωση των διοικητικά κρατούμενων λόγω COVID-19, με παράλληλη πρόβλεψη φιλοξενίας και απόλαση θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως η υγεία.

«Αρκετά Κράτη Μέλη, όπως αναφέρεται, έχουν προχωρήσει στην άρση της κράτησης, συμπεριλαμβανομένου του Βελγίου, της Ισπανίας, της Ολλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, το τελευταίο δε μόλις ανακοίνωσε ότι την επανεξέταση ('review') της υπόθεσης όλων όσων βρίσκονται σε κράτηση». Διαθέσιμο στο: <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/commissioner-calls-for-release-of-immigration-detainees-while-covid-19-crisis-continues?fbclid=IwAR0Wo57BjYcrCbWKe-fJzDRHQ5k Cz-jFvQIX3ZFE4qEotJimzGbmd8FDno>